

Utbildningsinspektion i Sturegymnasiet

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av utbildningsresultaten.....	3
Bedömning av verksamheten	4
Bedömning av förutsättningarna för utbildningen.....	6

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Sturegymnasiet den 2–5 maj 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Sturegymnasiet, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Sturegymnasiet intervjuades rektorer, lärare, elevvårdspersonal, elevrådets styrelse, elever ur årskurserna 1 och 3. Inspektörerna besökte lektioner i olika ämnen på olika program. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Beskrivning av skolan

Sturegymnasiet	Antal elever
Gymnasieskola	1300
Gymnasiesärskola	29

Sturegymnasiet är inrymt i tio byggnader från olika tidsepoker. Skolan är ursprungligen byggd för ca 750 elever, vilket betyder att det med nuvarande elevtal är trångbott. Den yttre campusliknande miljön är en tillgång för elever och personal.

Sturegymnasiet är indelat i sex rektorsområden. Utbildningen omfattar fem nationella program samt programinriktade individuella program – barn- och fritidsprogrammet (BF), estetiska programmet (ES), hotell- och restaurangprogrammet (HR), medieprogrammet (MP), samhällsvetenskapsprogrammet (SP). På Sturegymnasiet finns dessutom en del av kommunens gymnasiesärskola (denna behandlas i en separat rapport).

Lärarna är indelade i programarbetslag. På vissa program finns också mindre arbetslag som består av lärare runt en grupp elever.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Sturegymnasiet och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Inspektörerna bedömer att verksamheten vid Sturegymnasiet huvudsakligen är av god kvalitet. Eleverna når goda resultat, skolmiljön är lugn och ger förutsättningar för ett gott lärande. Avseende kvalitetsarbete, elevinflytande och betygssättning finns emellertid behov av förbättringsinsatser.

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Arbetet med skolans demokratiuppdrag bör förbättras så att klassråden blir ett forum för inflytande och inte bara en informationskanal.
- Elevernas inflytande över utbildningen bör öka.
- Skolan bör aktivt arbeta för att komma till rätta med elevernas ojämna arbetsbelastning och upplevda stress.
- Skolan bör göra insatser för att garantera en rättvis och likvärdig betygssättning och resultatsammanställningar av de nationella proven bör användas som ett instrument för att säkerställa nivåerna vid betygssättning.
- Stöd bör i högre omfattning erbjudas i alla ämnen och inte koncentreras till svenska, matematik och engelska.
- Rektorernas uppdrag som pedagogiska ledare bör utvecklas.
- Skolan bör se över hur reducerat program används på barn- och fritidsprogrammet.
- Skolan bör arbeta med att öka barn- och fritidsprogrammets tillhörighet till Sturegymnasiet.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast skall åtgärdas.

- Vid Sturegymnasiet finns ingen skolkonferens (4 kap. 5 § gymnasieförordningen).
- För skolan finns ingen arbetsplan (1 kap. 13 § gymnasieförordningen).
- De valbara kurser som skall finnas på respektive program erbjuds endast inom utrymmet för individuellt val. (5 kap. 18 § gymnasieförordningen, SKOLFS 2000:1).
- Kvalitetsredovisningen uppfyller inte förordningens krav (3 § förordningen om kvalitetsredovisning).
- Projektarbetena har inte medbedömare som har erfarenhet av det kunskapsområde som projektarbetet avser (7 kap. 3 § gymnasieförordningen).
- De elever som har behov av studiehandledning på modersmålet erbjuds inte detta (8 kap. 5 § gymnasieförordningen).

Bedömning av utbildningsresultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt målen i skollagen och i läroplanen för de frivilliga skolformerna, Lpf 94, avsnitten 2.1 och 2.2.

Kunskaper

Av de elever som avslutade gymnasieskolan våren 2005 gick 90 procent ut med slutbetyg och 81 procent av avgångseleverna var behöriga till högskolan. Genomsnittlig betygspoäng för elever med slutbetyg var 14,5. Motsvarande värde i riket var 14,1. Andel elever med minst betyget Godkänd på samtliga kurser var 65,2 procent jämfört med riket 63,4 procent. Resultaten varierar mellan programmen, men är i stort en spegling av ingångsvärdena.

Resultaten på nationella prov sammanställs inte på skolnivå, och inte heller på kommunnivå, varför en jämförelse mellan provresultat och satta kursbetyg inte kan göras (se vidare under avsnittet Bedömning av verksamheten, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning).

De elever som går ett programinriktat individuellt program på Sturegymnasiet uppvisar goda resultat och en hög andel av eleverna blir behöriga till nationella program.

Normer och värden

En enkätundersökning genomförs årligen kring trygghet och arbetsmiljö. Eleverna uppger enligt denna att elever och lärare bemöter varandra med respekt. På Sturegymnasiet har inspektörerna mött en lugn studiemiljö. Tolerans och respekt är levande begrepp på skolan. Intervjuade elever ger uttryck för att ”man får vara som man är”. Eleverna tar ansvar för den fysiska miljön och skolan är fri från klotter.

I enkätundersökningen ger eleverna också uttryck för att kränkningar och hårt språkbruk förekommer i liten utsträckning.

En viss statuskillnad finns mellan programmen. I synnerhet barn- och fritidsprogrammet känner en svag tillhörighet till skolan. Detta kan delvis tillskrivas det faktum att programmet har sina lokaler en bit ifrån skolans centrala byggnader, men också att utbildningen är dåligt känd bland skolans övriga elever. Inspektörerna bedömer att det finns anledning att göra barn- och fritidsprogrammet känt på skolan för att öka graden av tillhörighet och gemenskap.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att Sturegymnasiet når goda resultat när det gäller elevernas kunskaper. Resultaten av värdegrundsarbetet är goda. Skolmiljön är lugn och ger bra förutsättningar för ett gott lärande. Skolan bör vidare arbeta för att öka barn- och fritidsprogrammets tillhörighet till Sturegymnasiet.

Bedömning av verksamheten

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö och delaktighet

På Sturegymnasiet finns ett fungerande elevråd, men klassråden som är basen för den formella demokratin på skolan fungerar generellt bristfälligt. Klassråden är oftast fora för information till eleverna, men inte den arena för elevinflytande som de borde vara. Inspektörerna bedömer att skolan bör arbeta med att stärka klassrådets roll som en plattform för skoldemokrati.

På varje gymnasieskola skall det finnas en skolkonferens, men detta finns inte på Sturegymnasiet. Inspektörerna bedömer att skolkonferens skall inrättas.

Ett gott initiativ för att stärka elevernas inflytande är det så kallade SP-rådet. Detta är ett råd på samhällsvetenskapsprogrammet med elever, lärare och rektorn för programmet. I rådet behandlas de frågor som är av gemensamt intresse för elever och personal på samhällsprogrammet.

I kvalitetsredovisningen ger rektorerna tydliga signaler om att elevernas inflytande i klassrummet skall vara starkt. Detta följs emellertid inte upp och det är upp till varje lärare att arbeta med elevernas inflytande. Inspektörerna bedömer att elevernas inflytande bör stärkas på hela skolan och att rektorerna bör följa upp kravet på elevinflytande i undervisningsgrupperna.

Skolan hade vid inspektionstillfället utarbetat en ny likabehandlingsplan, som ännu inte var antagen. Inspektörerna förutsätter att det fattas beslut avseende planen och att den görs känd bland personal och elever.

Innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen

För genomförandet av de fastställda målen för utbildningen skall det finnas en arbetsplan. Vidare skall utformningen av elevinflytande genom klassråd anges i arbetsplanen. På Sturegymnasiet finns ingen arbetsplan. Inspektörerna bedömer att en arbetsplan skall utarbetas på Sturegymnasiet i samverkan mellan personal och elever. Rektorn skall besluta om arbetsplanen.

Skolans lärare arbetar i programbaserade arbetslag och har den allra största delen av sin undervisning på ett program. Så kallad infärgning sker i viss utsträckning, mer på vissa program än på andra. Mest utvecklat är det på medieprogrammet. Inför reformeringen av gymnasieskolan 2007 finns god medvetenhet om att kravet på infärgning blir starkare.

Individanpassning och stöd

Elever som är i behov av stöd i svenska, engelska och matematik sätts upp på en väntelista och erbjuds stöd i mindre undervisningsgrupp. Intervjuade elever och lärare uppger att eleverna ibland får vänta alltför länge på den hjälp de behöver. Möjligheterna att få stöd i andra ämnen är mycket begränsad och eleverna är då hänvisade till den lärare de har i det aktuella ämnet. Studiehandledning på modersmålet erbjuds inte. Inspektörerna bedömer att skolan bör se över möjligheterna att få stöd i alla ämnen. Vidare skall studiehandledning på modersmålet erbjudas, då detta kan vara den viktigaste formen av stödåtgärder för elever med annat modersmål än svenska.

Andelen elever med reducerat program är i nivå med andelen i riket, men för barn- och fritidsprogrammet är avvikelserna stor. Där har 14,8 procent av eleverna reducerat program jämfört med 5,3 procent i riket. Inspektörerna bedömer att skolan bör se över hur reducerat program används på barn- och fritidsprogrammet.

Individuellt specialutformat program används i viss utsträckning för att komma till rätta med studiesituationen för elever som har svårigheter med sina studier. Rektorerna uppger dock att man är noga med att kurser som byts ut skall ersättas med kurser på jämförbar nivå.

En stor andel av eleverna har utökat program, i synnerhet på hotell- och restaurangprogrammet (65 procent). Detta uppges bero på att många elever vill ha de behörighetsgivande kurserna i sin studieplan utan att göra avkall på antalet kurser i karaktärsämnen. Rektorn fattar beslut om utökat program.

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning

Utvärdering av lärandet sker regelbundet och eleverna får återkoppling i samband med utvecklingssamtalen. Utvecklingssamtal erbjuds en gång per termin. Rektorerna har för avsikt att skärpa uppföljningen av att detta sker.

Arbetet med bedömning och betygssättning är eftersatt, men viss samverkan sker mellan lärarna inom ett ämne på skolnivå. På skolnivå sker ingen gemensam sammanställning av resultaten på nationella prov. Rektorer och lärare menar att man velat tona ner de nationella provens betydelse för den enskilde eleven. Inspektörerna vill emellertid starkt betona vikten av en resultatsammanställning för att få en jämförelse på skolnivå och kommunnivå mellan resultat på nationella prov och satta kursbetyg. Här är de nationella proven ett viktigt instrument för lärare och rektorer. Inspektörerna bedömer att arbetet för en likvärdig bedömning och betygssättning bör förbättras.

Bedömning och betygssättning av projektarbetet skall ske gemensamt av handledare och medbedömare. Medbedömaren skall ha erfarenhet av ämnesområdet för projektarbetet. På Sturegymnasiet har medbedömaren ofta inte denna erfarenhet utan är exempelvis en lärare i svenska. Inspektörerna bedömer att skolan skall ha medbedömare som har erfarenhet av det kunskapsområde som projektarbetet avser.

Kvalitetsarbete

Sturegymnasiets kvalitetsarbete genomförs på flera olika plan. Uppföljning och utvärderingar görs dels gemensamt för kommunen, dels specifikt för skolan. Skolans kvalitetsredovisning har formen av en verksamhetsberättelse som inte i alla delar redovisar och bedömer i vilken utsträckning de nationella målen nåtts och vilka åtgärder som kommer att vidtas för att öka måluppfyllelsen. Kunskapsresultat i form av betyg redovisas exempelvis inte utan finns enbart i förvaltningens sammanställning för kommunens gymnasieskolor. Inspektörerna bedömer att Sturegymnasiets kvalitetsredovisning inte uppfyller kraven i förordningen om kvalitetsredovisning.

Skolledning

Sturegymnasiet leds av en förste rektor och fem rektorer. Dessa utgör tillsammans skolans ledningsgrupp. Rektorerna ansvarar för var sitt program enligt organisationsbeskrivningen ovan. Förste rektorn ansvarar för övergripande ekonomi och administration, men överprövar inte rektorernas beslut och är inte rektorernas chef. Programrektorererna leder med stor självständighet sina program och i långa stycken är varje program en egen skola. Rektorn för gymnasiesärskolan ingår likaså i ledningsgruppen och är också rektor för gymnasiesärskolan på Kattegattgymnasiet.

Intervjuad personal efterlyser ett tydligare pedagogiskt ledarskap från rektorernas sida. Rektorerna håller med om att det pedagogiska ledarskapet är eftersatt.

Inspektörerna bedömer att organisationen ger rektorerna goda förutsättningar att leda det pedagogiska arbetet och vara väl förtrogna med verksamheten på sina respektive program. Det pedagogiska ledarskapet bör emellertid utvecklas.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att skolan bör förbättra arbetet med att stärka klassråden. En skolkonferens skall inrättas på skolan. Elevernas inflytande över utbildningen bör stärkas på hela skolan. En arbetsplan skall utarbetas för skolan.

Inspektörerna bedömer vidare att skolan bör se över elevernas möjligheter att få stöd i alla ämnen. Studiehandledning på modersmålet skall erbjudas. Skolan bör se över hur reducerat program används på barn- och fritidsprogrammet.

Inspektörerna bedömer att arbetet för en likvärdig bedömning och betygssättning bör förbättras. Vidare skall skolan ha medbedömare för projektarbetena som har erfarenhet av det kunskapsområde som projektarbetet avser.

Inspektörerna bedömer att Sturegymnasiets kvalitetsredovisning inte uppfyller kraven i förordningen om kvalitetsredovisning samt att rektorernas pedagogiska ledarskap bör utvecklas.

Bedömning av förutsättningarna för utbildningen

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildning, personal samt läromedel, pedagogiska material och utrustning. Bestämmelser finns i bl.a. skollagen.

117 lärare innehar 96,2 tjänster. Lärartätheten är 8,1 lärare på 100 elever jämfört med riket 8,0. Av lärarna har 77 pedagogisk utbildning (66,1 heltidstjänster). De lärare som saknar pedagogisk utbildning återfinns framför allt på medieprogrammet och det estetiska programmet. De undervisar i karaktärsämnena och besitter oftast gedigna yrkeskunskaper från aktuella branscher. Lärarna erbjuds kompetensutveckling i pedagogik.

På skolan finns 2,5 tjänster studie- och yrkesvägledare, 1,75 tjänster kurator samt 2 tjänster skolsköterska. Dessa tjänster används också av gymnasieskolan. En lärare tjänstgör som speciallärare för elever med dyslexi/läs- och skrivsvårigheter. Läraren saknar formell speciallärarutbildning.

Det finns ingen kompetensutvecklingsplan avseende skolans behov. Den individuella kompetensutvecklingen planeras i samband med medarbetarsamtalen. Rektorerna menar att initiativet ligger hos lärarna och att man i princip inte säger nej till kompetensutveckling.

Ett stort utbud av kurser erbjuds inom det individuella valet. De valbara kurser som skall erbjudas i behörighetsgivande ämnen erbjuds inom utrymmet för individuella val. Inspektörerna bedömer att dessa kurser skall erbjudas inom utrymmet för valbara kurser. Utrymmet för individuella val får inte intecknas och på så sätt begränsa elevernas valmöjligheter. Kurserna kan emellertid samtidigt erbjudas som individuellt val.

Skolan är välutrustad när det gäller läromedel, datorer och bibliotek.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att förutsättningarna för att nå målen för utbildningen är goda. Valbara kurser som skall erbjudas i behörighetsgivande ämnen skall erbjudas inom utrymmet för valbara kurser.

Datum	Ort
2006-12-13	Lund

Barbro Nässén
Tommy Månsson